

NORGES HØYESTERETT

Den 22. mai 2014 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Gjølstad, Bårdsen og Falkanger i

HR-2014-01041-U, (sak nr. 2013/1977), sivil sak, begjæring om gjenåpning:

A

mot

*Staten v/Justis- og beredskapsdepartementet

(Regjeringsadvokaten
v/advokat Ida Hjort Kraby)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder krav om gjenåpning av Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse 24. juni 2013, som forkastet anke over Borgarting lagmannsretts beslutning 15. april 2013 om å nekte anke fremmet for lagmannsretten etter tvisteloven § 29-13 andre ledd. Det er vist til at høyesterettsdommer Knut Kallerud var inhabil til å delta ved ankeutvalgets behandling.
- (2) A eide sammen med ektefellen og B et reiseselskap som gikk konkurs i 2004. Ved Oslo tingretts dom 23. oktober 2006 ble B dømt for grovt underslag og grovt utroskap mot reiseselskapet. A var av den oppfatning at tiltalen og dommen mot B ikke var omfattende nok, og at politiets og påtalemyndighetens arbeid var for dårlig. Hun anmeldte en politiadvokat og en statsadvokat til daværende SEFO – De særskilte etterforskningsorganene (nå Spesialenheten for politisaker). Saken ble henlagt 25. november 2004. A klaget over henleggelsen for så vidt gjaldt anmeldelsen av politiadvokaten. Ved brev 7. mars 2005 tok Riksadvokaten – ved daværende førstestatsadvokat Knut Kallerud og konstituert førstestatsadvokat Morten Holmboe – ikke klagen til følge.
- (3) A tok 10. april 2012 ut stevning mot staten ved Justisdepartementet med påstand om erstatning for lidt inntektstap med seks millioner kroner, erstatning for fremtidig tap med én million kroner og oppreisning med to millioner kroner. Ansvarsgrunnlaget var mangler under etterforskningen som førte til at B slapp unna både straff og økonomisk ansvar.

- (4) Etter varsel til partene besluttet Oslo tingrett forenklet domsbehandling etter tvisteloven § 9-8. Staten ble frifunnet ved dom 27. november 2012. Tingretten la til grunn at eventuelle krav uansett var foreldet. A anket til Borgarting lagmannsrett, som etter varsel nektet anken fremmet ved beslutning 15. april 2013, jf. tvisteloven ~~§ 23-13~~ * § 29-13 andre ledd. Lagmannsretten viste i hovedsak til tingrettens vurderinger.
- (5) A anket til Høyesterett. Høyesteretts ankeutvalg, ved blant andre høyesterettsdommer Knut Kallerud, forkastet anken ved kjennelse 24. juni 2013, jf. tvisteloven § 30-9. A har krevd gjenåpning av Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse. Hun har vist til at dommer Kallerud var inhabil. Høyesterettsdommer Kallerud har avgitt en uttalelse som begge parter har fått anledning til å kommentere. Det fremgår av denne at han ikke var oppmerksom på sin befatning med sakskomplekset da han var med på å treffe avgjørelsen i Høyesteretts ankeutvalg.
- (6) A anfører i korte trekk at Knut Kallerud er inhabil i saken grunnet sin befatning med saken som førstestatsadvokat i Riksadvokatembetet, og at han da ikke kunne behandle saken i Høyesterett. Hun fremholder i tillegg at erstatningskravet ikke er foreldet. Hun har først nylig fått tilstrekkelig kunnskap om de skadevoldende handlingene.
- (7) *Staten ved Justisdepartementet* fremholder at dommer Kallerud kan ha vært inhabil etter domstolloven § 108, men at en ny behandling av saken trolig ikke vil medføre et annet resultat, jf. tvisteloven § 31-5. Vilkårene for gjenåpning er derfor ikke oppfylt.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at høyesterettsdommer Kallerud var involvert i den påtalemessige behandlingen som ledet til at etterforskningen av de forhold A anmeldte, ble henlagt. Beslutningen om henleggelse inngår i grunnlaget for A' erstatningskrav mot staten. Høyesterettsdommer Kallerud var derfor inhabil til å delta ved behandlingen av anken over lagmannsrettens beslutning om å nekte anken over erstatningskravet fremmet for lagmannsretten, jf. domstolloven § 108. Dette gir grunnlag for å begjære gjenåpning, jf. tvisteloven § 31-3 første ledd bokstav a.
- (9) Etter tvisteloven § 31-5 tredje ledd finner gjenåpning ikke sted "dersom det er rimelig sannsynlighetsovervekt for at en ny behandling av saken ikke vil lede til en endring av betydning for parten". Gjelder begjæringen – som her – gjenåpning på grunn av inhabilitet i forbindelse med kjennelse av Høyesteretts ankeutvalg som forkaster en anke over lagmannsrettens beslutning etter tvisteloven § 29-13 andre ledd, beror spørsmålet om gjenåpning på om Høyesteretts ankeutvalg nå – på et selvstendig grunnlag – finner at anken over lagmannsrettens nektelsesbeslutning ikke vil føre frem. Vurderingen vil i praksis bli som i en etterfølgende gjenåpningssak, jf. også tvisteloven § 31-8 tredje og fjerde ledd.
- (10) Høyesteretts ankeutvalg finner det enstemmig klart at anken over lagmannsrettens beslutning 15. april 2013 om å nekte anken fremmet for lagmannsretten, ikke vil føre frem. Lagmannsrettens beslutning er begrunnet i henhold til de krav som stilles etter loven og Høyesteretts praksis. Det er ikke noe i det som ble gjort gjeldende for lagmannsretten, i den opprinnelige anken til Høyesterett eller i begjæringen om gjenåpning, som tilsier at det var uforsvarlig av lagmannsretten å nekte anken på et skriftlig og forenklet grunnlag. Anken til Høyesterett vil derfor, ved en eventuell gjenåpning, bli forkastet. Begjæringen om gjenåpning tas etter dette ikke til følge.

- (11) Ingen av partene har lagt ned påstand om sakskostnader i anledning begjæringen om gjenåpning.
- (12) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G:

Begjæringen om gjenåpning tas ikke til følge.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

* Rettet 26. mai 2014 i medhold av tvisteloven § 19-8.

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Riktig utskrift: